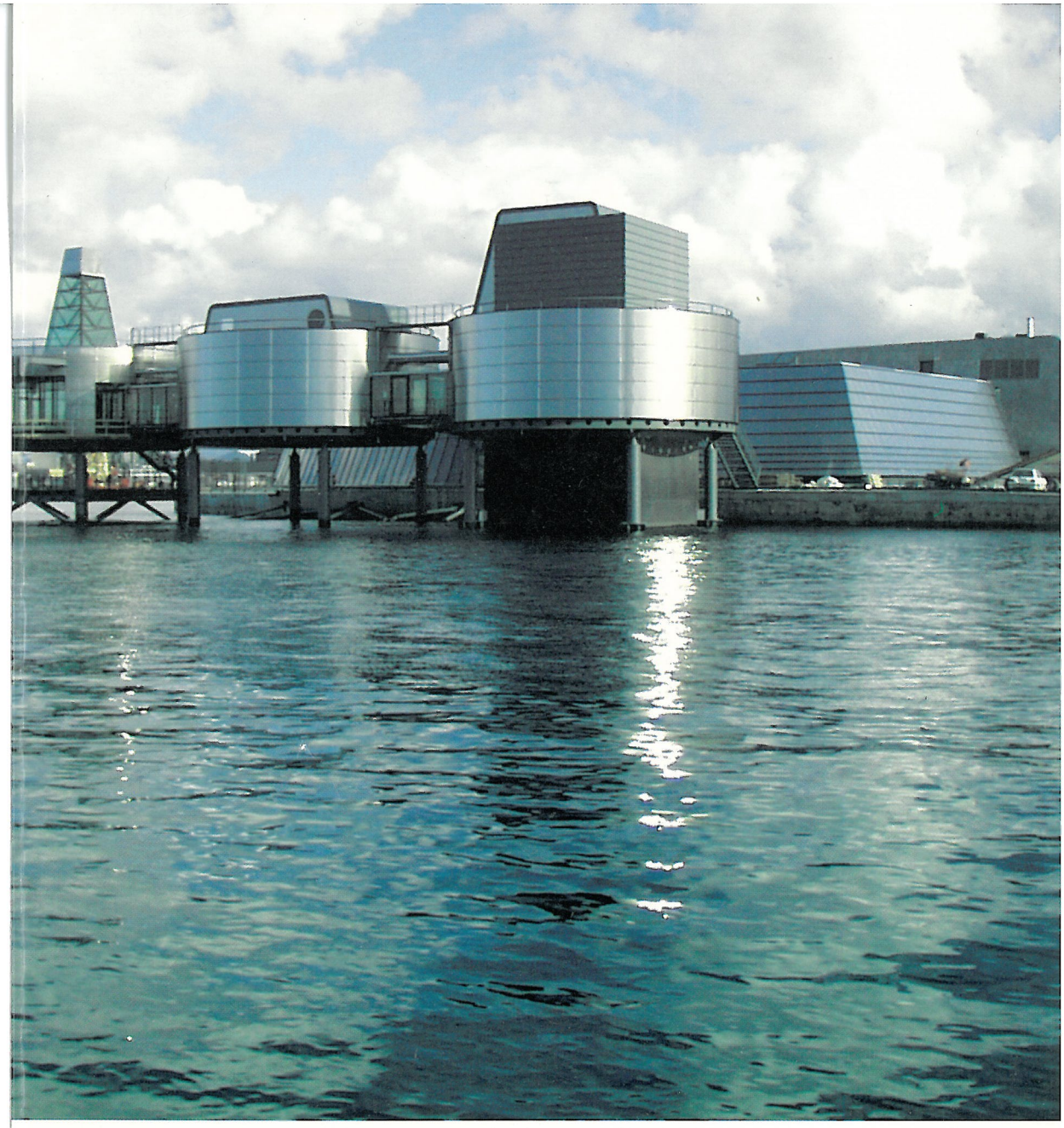

NORSK OLJEMUSEUM ÅRBOK 1998

NORSK OLJEMUSEUM

Fra råbygg til museum – byggearbeidene i 1998

Birger Rygg

Med stor arbeidsinnsats fra mange hold, spesielt byggeledelsen og mange av arbeiderne , har byggearbeidene vært drevet jevnt fremover i 1998 og nærmer seg ved årsskiftet sin fullførelse. Stort sett er bygget i rute, og prosjektet ligger også innen de vedtatte økonomisk rammene. Ved forrige årsskifte var de synlige byggearbeidene så vidt kommet i gang. Første etasje av hovedbygget var da støpt ferdig og det første dekket var kommet på plass. I 1999 vil det medgå et par måneder til sluttføring av selve byggearbeidene, hvor-

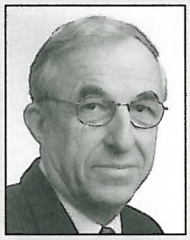

Birger Rygg (f. 1937) er Bolig-, Bygg- og Eiendomssjef i Stavanger kommune. Han har vært prosjektansvarlig for byggingen av Norsk Oljemuseum.

etter utstillingen skal monteres og bygges ferdig.

Utfordringer i kø

Under innspurten av alle byggeprosjekt oppstår det svært mange uforutsette forhold som alle trodde var løst i tidligere faser. Det betyr at vi nå er inne i en ganske tung byggeperiode. I tillegg til kompliserte bygningsmessige detaljløsninger, oppstår det stadig nye ønsker og krav om endringer. Det kompliserte byggeprosjektet, med sine skjeve vegger og finurlige detaljer, gjør det vanskelig å oppdage alle løsningsbehov i tide. Det har derfor vært et uvanlig stort behov for byggelederens bistand til først å oppdage problemene, og siden i stor grad å finne løsninger som burde vært klarlagt under detaljprosjekteringen av bygget, eller på et tidligere tidspunkt i den pågående byggeprosess.

En av konklusjonene i forbindelse med gjennomføringen av byggeprosjektet er at dette er spesielt komplisert og at det i tillegg er avkrevd stor innsats for å minimalisere større forsinkelser. Stålarbeidene i sjøen, med de 3 sylinderene, er et eksem-

Norsk Oljemuseum i februar 1999.
**NOM.*
FOTO: VIGDIS JOHNSEN.

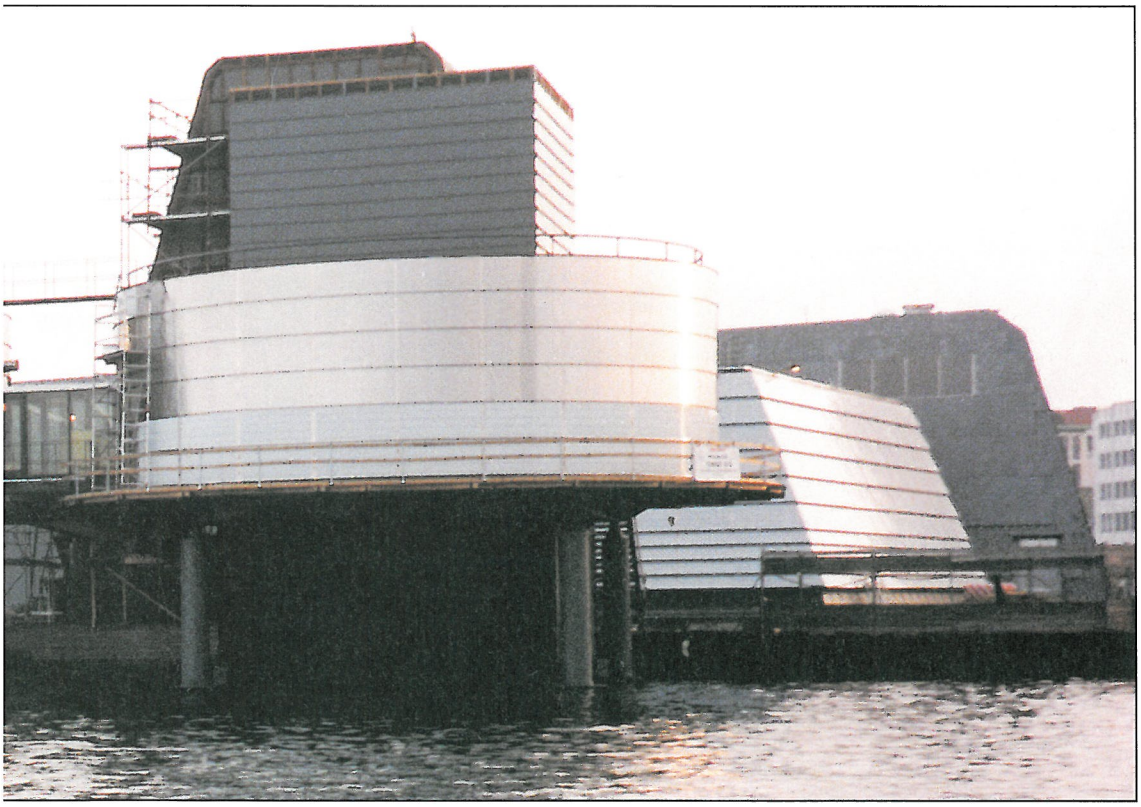

pel på en entreprise som over lang tid har skapt forsinkelser og usikkerhet i forhold til endelig løsning og tilhørende fremdrift.

I forhold til HMS-oppfølging har byggeprosessen til denne tid gått greit ved at det ikke har vært noen personskader. Riktignok falt en stor løftekran i sjøen, men føreren fikk heldigvis hoppet ut i tide.

På tross av alle problemer med sluttføringen av bygget, er vi sikre på at det nye oljemuseet vil bli nettopp det spesielle byggeprosjektet det er lagt opp til. Bygget er imidlertid så spesielt at det vil måtte påregnes en utstrakt debatt om hvorvidt bygget er stygt eller fint. Problemene med gjennomføringen hører med til historien, og vil nok bli glemt, mens selve bygget med sin spesielle utforming blir stående.

Natursteinsarbeidene

Det er naturlig å nevne natursteinsarbeidene spesielt. Utgangspunktet og ideen bak arkitektkonkurransens vinnerutkast, er bl.a. at vi skal møte og passere det norske grunnfjellet før vi når utstillingen. Administrasjonsbygget symboliserer dette grunnfjellet. Steinmaterialet som nyttes til bekledning av bygget, er en norsk gneistype og burde derfor forsterke idé og inntrykk. Steinen tas ut i Varanger i blokker på ca. 0.8 x 0.8 x 1.5 m. Disse blokkene er siden fraktet til et firma på Eide ved Molde hvor de ble skåret opp i 3 cm tykke steinflater i forutbestemte ulike størrelser. Steinen har benevnelsen Barents Blue og gir assosiasjoner til Barentshavet.

På grunn av byggets varierte veggflater, med ulike hellningsvink-

Sylinderne i august 1998.
FOTO: JOHANNES HANDEGARD.

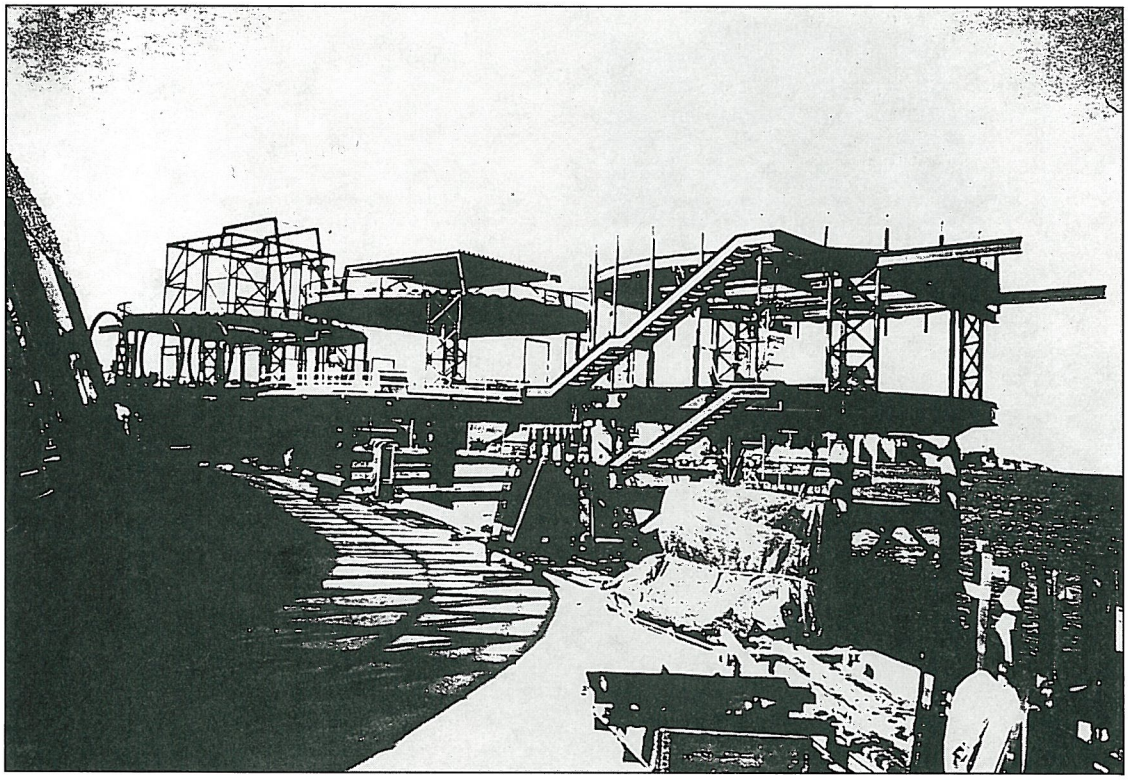

Utsprengning av Barents Blue steinblokker i Varanger.
FOTO: BENT SKATVEIT

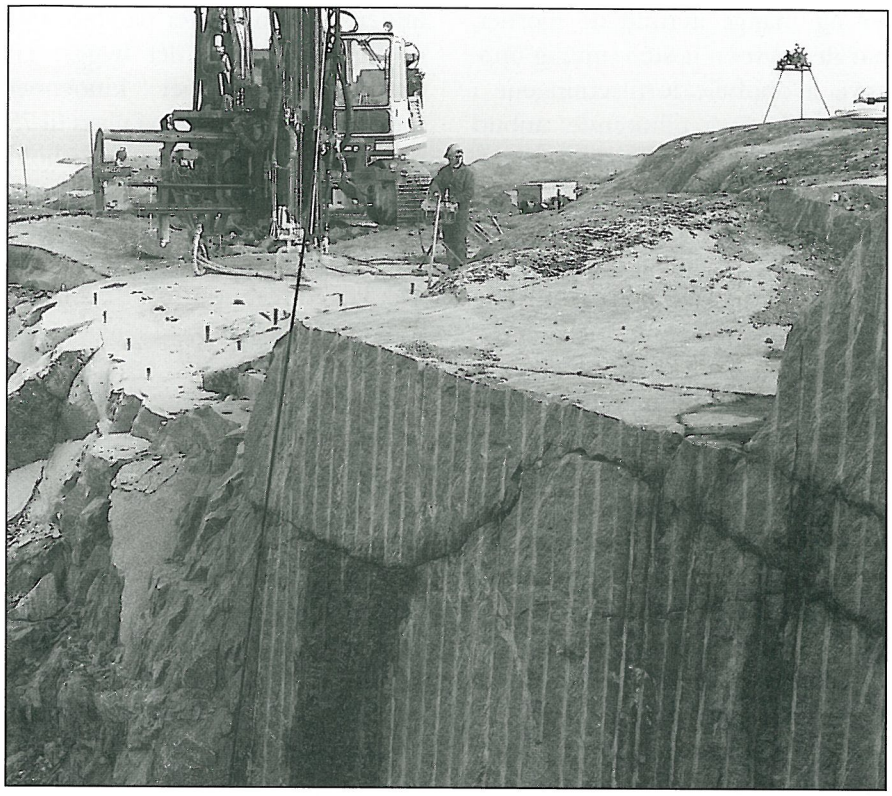

*Barents Blue i krevende former på fasaden til Norsk Oljemuseum. * NOM*
FOTO: JOHN G. JOHNSEN.

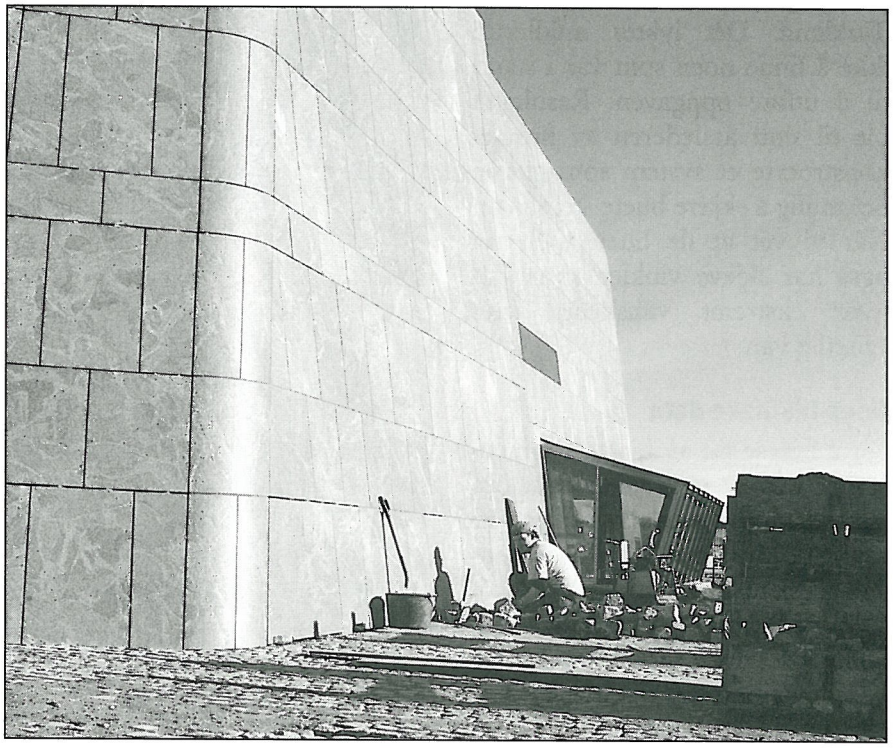

ler og mange avrundede hjørner, har det vært en nesten umulig oppgave å oppfylle forutsetningene i beskrivelse og tilhørende anbud når det gjelder natursteinsarbeidene. Det valgte entrepenørfirmaet gikk også konkurs i 1998. Heldigvis lot det seg gjøre å organisere et nytt firma med basis i personell og fagkunnskap fra opprinnelig entreprenør. Det ble fra vår side gjort et meget grundig og omfattende forarbeid like før konkursen. Denne fikk derfor en begrenset negativ virkning på arbeidene. Vi er glade og takknemlige for den optimisme og energi lederen for natursteinsfirmaet har utvist i sitt forsøk på å gjennomføre sin entreprise.

I sluttfasen er det spesielt de buete natursteinshjørnene som har skapt problemer. Til saging av den buete form ble det søkt etter eksperthjelp både i våre naboland og i Tyskland. Det lyktes imidlertid ikke å finne noen som var i stand til å utføre oppgaven. Resultatet ble til slutt at lederen av firmaet konstruerte et system som gjorde det mulig å skjære buete steinflater. Når vi vet at de buete steinene også har skjeve vinkler, viser det hvor ekstremt vanskelig dette egentlig var.

Noen tekniske data

For å belyse litt av byggets dimensjoner kan det gis noen data om mengder og størrelser. Museet er ca. 4900 m^2 stort. Utstillingen utgjør av dette 2510 m^2 med 1445m^2 i hovedrommet (eks.kino) og 600m^2 i form av installasjoner i de 3 sylinderene. Hovedbygget har som hovedmål 13x75 m og de 3 sylinderene en diameter på 15.5 m. I utstillingshallen er det bygget en egen sylinderformet kinoenhet med diameter 13.5 m og plass til 75 personer. Følgende høydeforhold er lagt til grunn:

Basishøyde 1.etasje	c +03.00
Tak hovedbygg vest	c +14.38
Tak hovedbygg øst	c +12.32
Tak utstillingshall	c + 9.90
Sylinder 1	c + 17.88
Sylinder 2	c +13.65
Sylinder 3	c +11.60
Sylinder 3 m/tårn	c +18.80

Av materialmengder kan nevnes følgende:

Peler	117 stk.
Forskaling	7040 m^2
Betong	2130 m^3
Armering	290 tonn
Dekkeelementer gulv	1380 m^2

Glassfasaden i perspektiv. FOTO: JOHANNES HANDEGARD

Tidligere energiminister Finn Kristensen og Birger Rygg i forbindelse med grunnsteinsnedleggingen.
FOTO:
JOHANNES HANDEGARD

Dekkeelementer tak	630 m²
Gulvareal	4409 m²
Fasadestein	1827 m²
Glassfasade, (overlys og vinduer)	1205 m²
Fasadekledning (syrefaste al. plater)	223 m²

Grunnsteinsnedleggelse 28. april 1998

En av merkedagene i 1998 var tirsdag 28. april da olje- og energiminister Marit Arnstad la ned grunnsteinen. Arrangementet startet på byggeplassen med feiende korpsmusikk av Stavanger kommunes korps. Styreleder Arne Franck-Nielsen ønsket velkommen og ledet en spesiell seremoni hvor et utvalg dokumenter og gjenstander ble plassert i et skrin. Oppfinnsomheten hadde vært stor ved utvelgelse av innhold. Før skrinet ble loddet igjen på stedet ble det fylt med følgende:

- Kopi av utvinningstillatelse nr. 001 – Marit Arnstad
- Steinprøve fra den første brønnen – Fredrik Hagemann
- Ekkofiskolje – Nordal Torstensen
- Museets vedtekter og Årbok for 1997 – Finn E. Krogh
- Museets tegninger i papir og CD – Bent Skatvedt
- Dagens penger og stortingsproposisjon – Finn Kristensen
- Bystyrevedtak og avtaledokument – Leif Johan Sevland
- Første artikkel og dagens aviser – Arne Rettedal

Etter grunnsteinnedleggelsen ble det holdt tale av statsråden og foretatt en kort omvisning for gjestene. Arrangementet ble avsluttet med middag på Ledaal hvor det på ny ble holdt taler sammen med kunstneriske innslag. Alle gjestene fikk forøvrig et minne i form av en «grunnstein» laget av en slipt gneisflis av Barents Blue med utforming tilsvarende byggets tverrsnitt.

Kranselag 15. mai 1998

Det er vanlig at det på kommunale bygg foregår en markering når taket er kommet på plass. Ettersom vi her følger kommunens byggeinstruks var det naturlig å markere denne begivenheten overfor byggets arbeidere også på oljemuseets nybygg. Således ble det på dagen ett år før forutsatt ferdigstillelse, dvs. 15.mai 1998, avholdt et enkelt arrangement hvor arbeiderne fikk kaffe, smørbrød og kaker samt en minnegave.

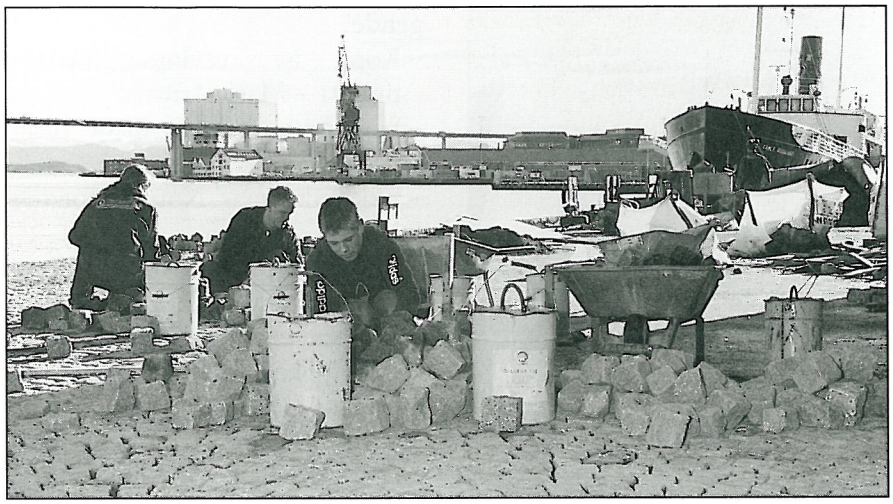

*«Den blå promenade» blir brolagt rundt museet. * NOM.*
FOTO:
JOHN G. JOHNSEN.

Møter

Byggekomiteen har i 1998 avholdt 5 møter og behandlet 59 saker. De viktigste sakene har vært å vedta de siste 14% av anbudene, bli orientert om endringer og ta standpunkt til disse, bestemme endelig materialbruk og velge billettsystem m.v.

I administrativ sammenheng har det i 1998 vært avholdt 14 prosjektmøter for selve bygget og 5 vedrørende utstillingsdelen, 11 prosjekteringsmøter for utvikling og samordning av planene, 43 byggemøter tilknyttet gjennomføring av byggearbeidene og i tillegg en hel rekke spesialmøter. Oppfølgingen har vært krevende og det er behandlet svært mange saker og forhold for å få bygget gjennomført så langt det er kommet til nå.

Utomhusarbeidet

Lunde & Løvseth Arkitekter A/S ble etter konkurranse engasjert til å utforme utomhusanlegget. Det er innhentet anbud for disse arbeidene som etter en viss forenkling har en foreløpig budsjettramme på kr. 11,7 mill. dvs. ca. 1.7 mill. over opprinnelig budsjettall.

Langs museets hovedfasade er terrenget løftet ca. 60 cm. og utgjør en terrasse med brostein. Forøvrig inneholder utendørsanlegget en konsentrert trelund innen et kvadratisk areal på ca. 400 m². I planen inngår det også en inntrukket vik med trebrygge som foreløpig kan være en liten gjestehavn for småbåter. Materialbruken forøvrig består av asfalt med innslag av brosteinstriper.

Uteområdet/forplassen har følgende funksjoner:

- Midlertidig parkering for 35 biler inkl. 2 plasser for bevegelseshemmede
- Festplass med mulighet for opptredener m/scene
- Utstillinger
- Uteservering
- Adkomstsoner
- Gjestehavn

Utendørsanlegget grenser til Havneringen. Stavanger kommune har planlagt en sammenhengende

gangforbindelse mellom Bjergsted og Badedamsområdet benevnt Blå Promenade. Kommunen har videre vedtatt å bevilge kr. 1.4 mill. til opparbeidelse av denne gangforbindelsen forbi oljemuseet. Opparbeidelsen vil bli første etappe av gangforbindelsen og danner grunnlaget for utforming og materialbruk for hele traseen.

Utstilling og inventar

Forprosjekt for selve utstillingen ble vedtatt 03.03.97. Siden har det vært arbeidet med opplegg og planer for bruken av de 24 mill. kronene som er avsatt til denne del av prosjektet.

Ved årsskiftet er arbeidet med de ulike delproduksjonene kommet godt igang og de første monteringsarbeidene skal være klar til oppstart 01.02.99.

En prototype av de mange modellmontrene i hovedhallen ble prøvemontert 12.11.98. Forøvrig vil montering av de ulike utstillingselementene måtte tilpasses og koordineres med avslutningen av selve byggearbeidene.

Status ved årsskiftet 1998/99

Som det fremgår av foranstående, er byggearbeidene ved årsskiftet stort sett i rute. Vi ligger kanskje en måned etter skjemaet, noe som vil bli tatt inn ved koordinering av utstillingsmonteringen. Det er ført nøye kontroll med den økonomiske del av prosjektet. Vi mener at vedtatt ramme skal holde. Alle avslutningsarbeider byr på uforutsette elementer. Situasjonen er ikke enklere på dette bygget, hvor det i sluttfasen daglig fremstår en rekke problemer som

Brostein og Barents Blue preger museets inngangsparti.
**NOM.*
FOTO:
JOHN G. JOHNSEN.

må løses. Som nevnt innledningsvis mener vi at det skal lykkes å gjennomføre byggearbeidene i henhold til vedtatte planer. Byggearbeidene er ved årsskiftet inne i sluttfasen og byggets dimensjon og utforming kan nå iakttas av byens befolkning.

Det vil bli ekstra spennende å følge avslutningsarbeidene og da spesielt monteringen av selve utstillingen, som egentlig er utgangspunktet for hele vårt arbeid. Tiden frem til åpningen 20.mai 1999 vil garantert gå fort. Da leveres «stafettpinnen» videre til Norsk Oljemuseum som vil starte sin museumsvirksomhet, kanskje med en viss spenning.
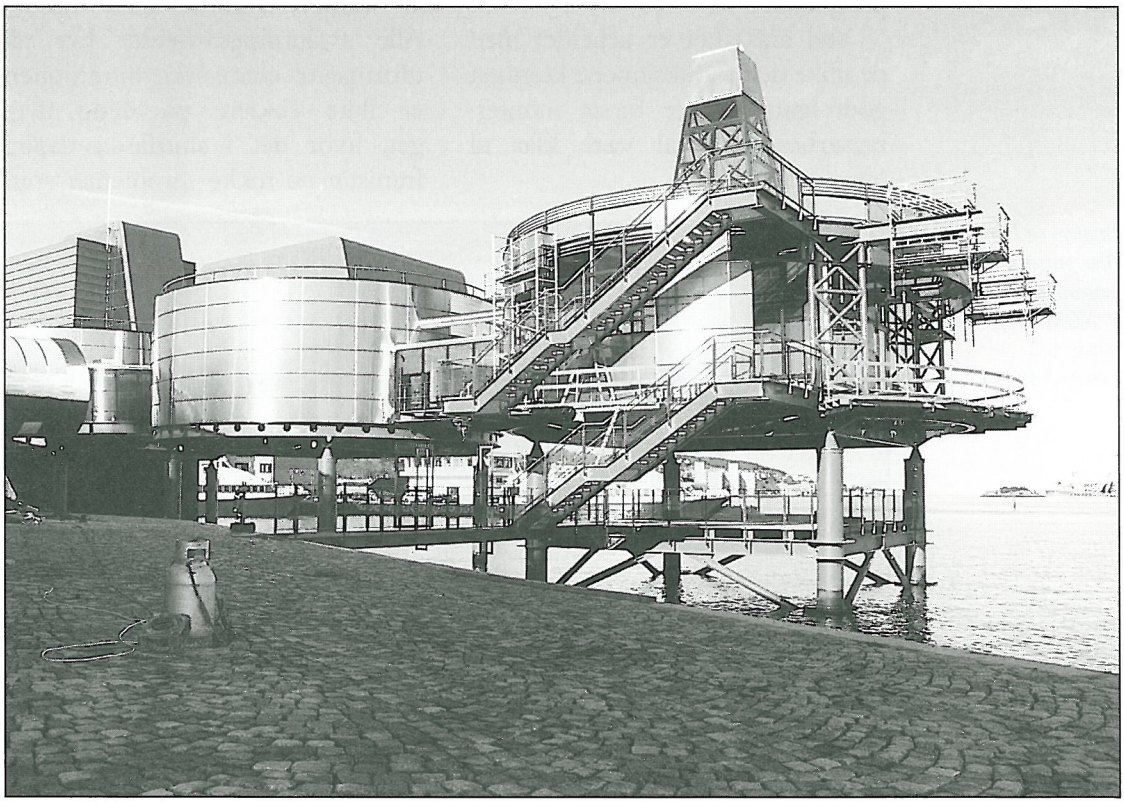
*De tre soklene ute i havnebassenget blir et karakteristisk trekk ved Norsk Oljemuseum. * NOM.*
FOTO: JOHN G. JOHNSEN.